

**Per a la conferència de la DRA. LAURA BORRÀS,
del dossier de MADAME BOVARY, de GUSTAVE FLAUBERT**

SOBRE EL DOSSIER

El dossier que us hem lliurat avui és el que correspon a la literatura universal.

I precisament analitza una de les obres considerades transcendentals: *Madame Bovary*.

Madame Bovary és considerada la primera novel·la moderna, especialment per les innovacions formals i temàtiques que Gustave Flaubert va tenir la voluntat explícita d'introduir-hi.

En aquest dossier que teniu a les mans hem treballat a bastament els aspectes que van ser més innovadors a la seva època, perquè és important que els estudiants s'adonin de la transcendència per a la història de la literatura universal que té aquesta novel·la.

Considerem que els alumnes, ja lectors habituals, poden obtenir d'aquesta obra una comprensió global encara que en facin una lectura seguida, sense gaires consideracions prèvies que la preparin i sense comentaris que la interrompin. Per tant, totes les activitats del dossier estan plantejades donant per suposat que els estudiants ja han llegit la novel·la. També pensant en els estudiants concrets a qui va dirigit el dossier (de batxillerat o de segon cicle d'ESO), la majoria d'activitats comporten un treball d'interpretació i de comprensió, volgutament acadèmic, més que no pas un treball de creació.

Aquest dossier consta d'un apartat central (el més extens) i dos altres apartats més breus:

— El primer apartat (*Una novel·la més coneguda que el seu autor*) serveix perquè els estudiants coneguin Flaubert i els contextos històric, literari, polític, etc. de *Madame Bovary*, perquè reflexionin sobre el procés de traducció i perquè constatin el ressò que encara té actualment.

— El segon apartat és la part en què proposem activitats d'anàlisi detallada de l'obra que els nois i noies han d'haver llegit prèviament. Aleshores, els estudiants s'adonaran que la novel·la que ja coneixen pren noves dimensions quan se'n rellegeixen fragments, quan l'atenció es fixa només en determinats aspectes... Aquest apartat central consta de tres subapartats:

– En el primer subapartat (*'Madame Bovary', la primera novel·la moderna*), hi trobareu una sèrie de propostes didàctiques que permetran analitzar l'estructura, l'ordre, el temps, el ritme i, sobretot, el narrador i el punt de vista, els quals faran entendre la importància que atorga la crítica a aquesta novel·la.

– En el segon subapartat (*L'ambientació*), pretenem que els estudiants s'adonin que Gustave Flaubert, fidel als postulats realistes i a la necessitat de plasmar la realitat en la seva obra, va voler transmetre a *Madame Bovary* la complexitat de la societat francesa del segle XIX i els canvis polítics, científics, socials i ideològics que havia experimentat França durant les darreres dècades.

– En el tercer subapartat (*Els personatges*), els estudiants podran dissecionar els protagonistes de la novel·la i les principals relacions que mantenen entre ells. També s’hi analitzen altres personatges i s’incideix en dos temes de *Madame Bovary* que sovint apareixen relacionats: la seducció i els diners.

— El tercer apartat (*El matrimoni i l’adulteri femení en la novel·la del segle XIX*) comporta ampliar el tema de la novel·la i, subsidiàriament, conèixer-ne altres d’europèes que també tracten el mateix tema.

Aquest dossier didàctic es complementa amb dos annexos. En el primer, hi ha la relació de pàgines de les dues edicions de *Madame Bovary* que previsiblement poden utilitzar els estudiants: la de l’editorial Proa, traduïda per Ramon Xuriguera (que és d’on extraïem les citacions en aquest dossier), i la de l’editorial Columna, traduïda per Lluís M. Todó. La relació de l’annex 1, per tant, serà útil especialment per al professorat que prengui com a referència l’edició de Columna, perquè podrà indicar als seus alumnes les pàgines pertinents en una activitat. En el segon annex, hi ha les solucions de les activitats de resposta tancada menys evident.

SOBRE LA CONFERENCIANT

Ja sabeu que sempre procurem que els conferenciant d’”El gust per la lectura”, per una banda, siguin persones d’una vàlua acadèmica indiscutible, i per l’altra que siguin persones capaces de transmetre el que saben amb entusiasme.

La Dra. Laura Borràs reuneix, tot i que és molt jove, els dos vessants. Per una banda, té un currículum tan extens (tant d’estudis, de participació en seminaris i congressos, d’experiència docent, de publicació de llibres, articles i altres materials..., que intentar resumir-vos una mica el que ha fet és una tasca impossible). Per altra banda, és una professora molt amena i molt valorada pels seus estudiants, com prova el fet que en una ocasió fins i tot més de cent alumnes van escriure una carta al director d’un diari només per dir que era una professora extraordinària, carta que fins i tot va merèixer ser tema d’un article d’Isabel-Clara Simó.

La Dra. Laura Borràs Castanyer és **Llicenciada en Filologia Catalana** des de l’any 1993, té el títol de Doctor Europeu i és **Doctora en Filologia Romànica** per la Universitat de Barcelona, des de l’any 1997, amb una tesi que va merèixer el **Premi Extraordinari de Doctorat**. També ha obtingut altres premis i distincions, com ara la Distinció per a la promoció de la recerca universitària de la Generalitat de Catalunya, com a Jove Investigadora (2a convocatòria, juny 2001).

Ha estat i és professora en diverses universitats, a la Universitat de Barcelona (des de 1996), a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat Oberta de Catalunya (des de 1999), d’assignatures que tracten aspectes de Literatura Medieval, de Teoria de la Literatura, de Literatura Comparada, de Literatura Romànica, d’aspectes de gènere (personatges femenins, autores, masculinitat, etc.) relacionats amb la literatura, de la relació de la literatura amb altres arts, etc.

A la UOC també hi ha fet altres tasques, com ara en el programa de doctorat, a la revista electrònica "Lletra", com a tutora...

Ha participat en moltíssims congressos, seminaris, molt sovint com a directora. També ha participat i participa en molts projectes d'estudi, en general com a investigadora principal (sobre els temes esmentats, sobre hipertext i literatura, sobre literatura i Internet, etc.).

Ha publicat molts llibres i ha editat obres literàries, com ara:

- * Castanyer & Victoria Cirlot, *Literaturas románicas medievales*, Barcelona, EDIUOC, (en premsa).
- * Àngel Guimerà, *Terra baixa*, edició, introducció, estudi i notes a cura de... Barcelona, Laertes (en premsa).
- * (edición, prólogo y notas), *Deseo, construcción y personaje*, Madrid, SGAE, Fundación Autor, 2002.
- * amb Enric Bou (coords.), *Literatura comparada*, Barcelona, EDIUOC, 2002.
- * (ed.), *Temes de literatura universal*, Barcelona, EDIUOC, 2002.
- * amb & Jordi Malé Pegueroles, *Teoria i crítica de la literatura catalana: poètiques del segle XX*, Barcelona, EDIUOC, 2001.
- * (edición, prólogo y notas), *Escenografías del cuerpo*, Madrid, SGAE, Fundación Autor, 2000.
- * *Més enllà de la raó: formes de la follia a l'Edat Mitjana*, Barcelona, Quaderns Crema, 1999.
- * (edición, prólogo y notas), *Utopías del relato escénico*, Madrid, SGAE, Fundación Autor, 1999.
- * (edición, prólogo y notas), *Reescribir la escena*, Madrid, SGAE, Fundación Autor, 1998.

Ha publicat centenars d'articles i capítols de llibres col·lectius. Com que ni tan sols podem destacar els que tenen relació amb la conferència, n'esmentarem un que tracta plenament de l'obra de la qual tractarà la conferència, i que podeu trobar a Internet:

"L'aristocràcia del desig o la set d'absolut de Madame Bovary", *Lectora*, 3, Bellaterra, 1998, pp. 135-148.